

HÅLL SKÄRGÅRDEN REN RF VERKSAMHETSPLAN FÖR 2015



1. HÅLL SKÄRGÅRDEN REN RF:S UPPGIFT

Föreningen arbetar för att landets havsområden och insjöar, stränder och skärgårdsområden ska hållas skräpfria. Föreningen strävar efter att inom alla sina verksamhetsområden förbättra möjligheterna till båtliv samt att främja miljöskonsam hamnverksamhet. En viktig del av föreningens verksamhet går ut på att förbättra båtfararnas miljömedvetenhet och ta fram miljöinformation om sjö- och havsområdenas tillstånd.

Till det konkreta avfallshanteringsarbetet hör bland annat att ansvara för båtfararnas avfall, torrtoaletterna, de flytande sugtömningsanläggningarna och underhållet av utfärdshamnarna. Föreningens avfallshandling går under namnet Sälle-tjänster och för dem ansvarar föreningens servicefartyg med besättning. Föreningen har också hjälp av lokalt servicefolk, som till exempel ansvarar för att det är snyggt vid sopstationerna och torrtoaletterna.

I Insjöfinland, på Saimen och i hela Vuoksens vattenområde sköter HSR rf huvudsakligen utfärdshamnarna som ägs av kommuner eller av föreningar och stiftelser inom rekreativsektorn. HSR rf ansvarar för utfärdshamnarnas avfallshandling, torrtoaletterna, skötseln av basturna, den allmänna övervakningen och i vissa hamnar även för vedförsörjningen.

HSR rf är en expertorganisation. Föreningen deltar mångsidigt i arbetet för att skydda vattnen tillsammans med andra organisationer som utför motsvarande arbete. HSR rf samarbetar också med andra Östersjöstater. Projekten är en viktig del av HSR rf:s verksamhet, för det är genom dessa som man tar fram miljökunskap och nya lösningar för båtfarare och medborgare i allmänhet.

Den primära målgruppen för HSR rf:s miljöfostrande arbete är båtfarare och andra som rör sig ute till sjöss samt de som driver båthamnarna. Genom information försöker man delvis också nå ut till alla andra medborgare som är intresserade av vattenmiljön. Med hjälp av miljöfostran strävar föreningen efter att ge råd om hur man kan röra sig till sjöss på ett sätt som beaktar och respekterar miljön och om hur båtfararna genom sina egna val kan bidra till att påverka vattendragens tillstånd. HSR rf:s samtliga verksamhetsområden följer ett gemensamt och jämlikt verksamhetskoncept.

2. MISSION OCH VÄRDERINGAR

Håll Skärgården Ren rf arbetar för att Finlands havsområden, insjöar, stränder och skärgård ska vara rena, trivsamma och säkra samt främjar möjligheterna till båt- och friluftsliv.

Våra värderingar är:

- ekologiskt och socialt ansvar
- aktiv och initiativrik utveckling.

3. ORGANISATION

På huvudkontoret i Åbo arbetar fem personer: generalsekreteraren, byråsekreteraren, organisationssekreteraren, informatören och projektchefen.

Vid distriktskansliet för Insjöfinland i Nyslott arbetar distriktschefen och en distriktssekreterare på deltid.

I Birkaland arbetar en deltidsanställd distriktsansvarig.

Förutom den administrativa personalen arbetar sammanlagt 11 personer ombord på servicefartygen, antingen som befäl eller däcksmanskap.

Håll Skärgården Ren rf:s verksamhet leds av styrelsen vars beslut verkställs av generalsekreteraren. Generalsekreteraren ansvarar för personalen, ekonomin och administrationen.



4. HUVUDSAKLIGA MÅL FÖR ÅR 2015

Att förnya HSR rf:s föråldrade flotta är viktigt för att upprätthålla kvaliteten på och utvecklingen av föreningens tjänster. Liksom under tidigare är den största utmaningen 2015 att få processen med att förnya fartygen att framskrida och reda ut möjliga finansieringsformer. Den första anskaffningen är ett nytt servicefartyg till Skärgårdshavet. Övriga mål är att:

- öka företagssamarbetet
- utveckla den övriga medelsanskaffningen, dvs. öka sätten att stöda föreningen
- höja medlemsantalet och ta fram nya sätt för medlemsanslutning, aktivera Sällehamnarna till att värva nya medlemmar och utveckla medlemsvärvningen i hamnarna generellt.

5. AVFALLSHANTERING OCH MILJÖFOSTRAN INOM VERKSAMHETSOMRÅDEN 2015

5.1. Skärgårdshavets verksamhetsområde

Jämfört med andra områden har HSR rf flest medlemmar i Skärgårdshavets verksamhetsområde, och avfallsmängderna i området är också störst. I fråga om avfallshanteringen bedriver föreningen ett nära samarbete med Åbonejdens avfallsservice Ab, som fusioneras med Rouskis Oy i början av 2015. En del av sopstationerna i området är gemensamma med dessa avfallshanteringsbolag. Bolagen tömmer en del av sopstationerna med sina insamlingsbilar, och servicefartyget M/S Roope svarar för tömningen av de sopstationer som ligger svårtillgängligt ute i Skärgårdshavet. Under övriga tider hålls sopstationerna och torrtoaletterna städade av lokala servicepersoner som bor i skärgården året runt.

Tillsammans med Åbonejdens avfallsservice anordnar HSR rf också en årlig separatsamling av farligt avfall, el- och elektronikavfall samt metallskrot i skärgården.

HSR rf äger två uthyrningsstugor och en medlemsbastu på Trunsö. Övårdsverksamheten fortsätter på Trunsö 2015. Till övårdens arbete hör förutom att ta emot och hjälpa båtfarare som kommer till ön även landskapsvård, underhåll och reparationer.

Den största utmaningen för området är att förnya servicebåten. Den attitydförändring som föranleddes av framför allt det varma vädret och de påföljande algblomningarna i somras orsakade en enorm ökning i arbetsmängden i synnerhet på Skärgårdshavet. Den nuvarande servicebåten klarade inte av bördan och fungerade ytterst osäkert under hälften av verksamhetsperioden. Det finns således ett omedelbart behov av ett nytt servicefartyg. Nu försöker man ordna finansieringen av båten med hjälp av medlemmarna och företagspartnerna. Vi hoppas dock att även staten kan bidra till denna viktiga och allmännyttiga verksamhet.

5.2. Insjöfinlands verksamhetsområde (Saimen och Päijänne)

I Insjöfinland sköter HSR rf huvudsakligen utfärdshamnar som ägs av kommuner eller av föreningar och stiftelser inom rekreativsektorn. HSR rf ansvarar för utfärdshamnarnas avfallshantering, torrtoaletterna, skötseln av basturna, den allmänna övervakningen och i vissa hamnar även för vedförsörjningen. I området finns två servicefartyg, M/S Roope-Saimaa och M/S Roopetar.

I Päijänne verksamhetsområde i Jyväskylä ordnar HSR rf vart tredje år en separat avfallsinsamling i samarbete med staden, och år 2015 är det dags igen. Målet är att utveckla verksamheten med separata insamlingar och i fortsättningen arrangera sådana även i Vuoksenområdet.



I september—oktober har stugägare inom M/S Roope-Saimaas verksamhetsområde möjlighet att beställa borttransport av byggavfall. Kunden sorterar avfallet och packar det i stora säckar. Avhämtningen är avgiftsbelagd.



På Saimen inleds iståndsättningen av gamla flytande sugtömningsanläggningar av glasfiber. Därtill inleds ett projekt för kartläggning av tömningsanläggningarna och nätverket av dessa i hela Vuoksens vattenområde.

Det projekt för kartläggning av utfärdshamnarna i Södra Savolax som avslutades i oktober 2013 har ännu inte lett till fortsatta åtgärder, dvs. konkret iståndsättning av hamnkonstruktionerna. Föreningen tänker aktivt ta upp inledandet av iståndsättningen på agendan i kommunerna och i sina diskussioner med finansiärerna samt överväga olika lösningar för att kunna påbörja arbetet.

Våren 2014 ordnade HSR rf städskampanjen Snygg Beach, som då endast sträckte sig till den finländska havskusten. År 2015 är målet att utöka kampanjen till Insjöfinland.

Föreningen vill också öppna en dialog med kommunerna, landskapsförbundet och NTM-centralen i regionen om servicen för båtförare i Norra Karelen och hur de bör utvecklas i trakterna kring Joensuu och Pielisjärvi.

År 2015 deltar HSR i mässan Kallavesi i Kuopio, Sulkava-rodden, Päijänneregattan samt olika öppningsjippon inför båtsäsongen. Samarbetet med båtklubbarna och verksamheten med Sällehamnarna fortsätter.

5.3. Birkalands verksamhetsområde

I Birkaland fortsätter man verksamheten i enlighet med områdets karaktär och principen om ett skräpfritt båtliv, och har därmed inga sopkärl på öarna. I stället erbjuder föreningen inom verksamhetsområdet sina medlemmar torrtoaletter och två sugtömningsanläggningar. År 2015 planerar man att bygga några nya torrtoaletter i området.

Samarbetet med båtklubbarna är livligt och den distriktsansvarige deltar i klubbarnas möten samt i de möten som föreningen för Birkalands friluftsområden håller. Ett gemensamt mål är bland annat att utveckla utfärdshamnarna i området.

Inom verksamhetsområdet har man traditionellt ägnat sig mycket åt talkoarbete och under 2015 försöker man hitta fler talkodeltagare. Städoobjekt under våren 2015 är bland annat holmarna Saunasaari, Lehtisaari och Pyynikinsaaret i Tammerfors samt holmarna i vattnen kring Vammala.

Liksom under tidigare år bedriver föreningen aktiv miljöfostran bland barn och unga under sommaren i samarbete med skolor samt båt- och seglingskurser. År 2015 ordnar föreningen naturutflykter för bland annat eleverna i Siivikkalan koulu, och den distriktsansvarige besöker Kesäranta, Heposaari och Vehkalinna för att berätta om miljöfrågor under juniorlägren.

5.4. Bottniska vikens verksamhetsområde

I området bedrivs samarbete med de lokala avfallshanteringsbolagen Stormossen Ab och Ekorosk Ab. Sopstationerna på holmarna tar emot avfall från både stugägare och båtfarare. Den årliga separatinsamlingen av farligt avfall och el-, elektronik- och metallskrot ordnas i Vasa skärgård i samarbete med Ab Stormossen Oy. de sopstationer som ligger svårtillgängligt ute i Skärgårdshavet. Under övriga tider hålls sopstationerna och torrtoaletterna städade av lokala servicepersoner som bor i skärgården året runt.

Områdets servicefartyg M/S Roope-Botnia kommer sommaren 2015 att huvudsakligen trafikera i Vasaområdet medan en mindre servicebåt sköter servicen i Jakobstads- och Karlebyområdet. Även i Bottniska vikens område undersöks möjligheterna att förnya den nuvarande serviceflottan. Målet är att ha två mindre servicebåtar i stället för den större båt som finns i dag.



5.5. Östra Finska vikens verksamhetsområde

På Östra Finska viken arbetar man huvudsakligen på uppdrag av föreningen för Kymmenedalens friluftsområden. Servicemannen i området använder en Buster XXL i sitt arbete. Tömningen av de flytande sugtömningsanläggningarna har lagts ut.

Ambitionen är att öka medlemsantalet i området och samtidigt intensifieras samarbetet med de lokala båtklubbarna. Föreningen vill vara närvarande vid några av de båtevenemang som hålls i området.

6. PROJEKTVERSAMHET

Förutom basverksamheten driver HSR rf olika specialprojekt som är en viktig del av arbetet, eftersom föreningen genom dessa har kunnat utveckla, studera och informera om nya metoder och rutiner för att minska miljöeffekterna av båtlivet.

6.1. Skräpmätningar på stränder

HSR rf har fortsatt undersöka nedskräpningen av stränderna med samma metod som i MARLIN-projektet, som avslutades 2013. Kontrollstädningar utförs på nio stränder (Utö, Björkö, Mustfinn, Hovirinta, Runsala, Jussarö och Rönnskär samt två stränder på Lehmäsaari) tre gånger per år. År 2015 är antalet stränder detsamma, men deras läge kommer eventuellt att ses över för att förbättra den geografiska spridningen.

Syftet med städningarna är att utreda nedskräpningen i havet. Uppföljningen gör i samarbete med SYKE. Ingen särskild finansiering har erhållits för projektet, utan HSR finansierar det själv.

6.2. BLASTIC: Plastics in the Baltic Sea

Finansieringsbeslutet för projektet BLASTIC kom från EUSBR (EU Strategy for the Baltic Sea Region) i november 2013. Med dessa medel förbereds under 2015 ett större projekt, för vilket HSR ansöker om finansiering från programmet Central Baltic 2014–2020. I projektet kommer särskild uppmärksamhet att ägnas åt plastens andel i nedskräpningen av Östersjön samt urbana miljöers påverkan i hur små skräppartiklar hamnar i havet. Förutom HSR rf medverkar Finlands miljöcentral samt partner från Sverige och Estland i projektet.

6.3. CHANGE

Föreningens andel i projektet CHANGE, som står för Changing antifouling practices for leisure boats in the Baltic Sea, börjar i januari 2015. Projektet är en del av forskningsprogrammet BONUS och har medverkande från Danmark, Finland, Sverige och Tyskland. Projektet pågår till slutet av 2017. Syftet är att minska utsläppen av farliga ämnen från trafiken med fritidsbåtar i Östersjön. CHANGE finansieras inte med föreningens medel, utan det är projektfinansierat till hundra procent.

6.4. SePe

Föreningen har ansökt om finansiering för sitt projekt för renovering av sugtömningsanläggningar, SePe, från miljöministeriets program för främjande av återvinningen av näringsämnen och förbättring av Skärgårdshavets tillstånd. Inom ramen för projektet SePe renoverar föreningen sina flytande sugtömningsanläggningar i Skärgårdshavet, bedömer omplaceringen av dem och gör en livscykelbedömning av utrustningen. Syftet är att säkerställa att det även i fortsättningen finns ett brett och fungerande nätverk av sugtömningsanläggningar i Skärgårdshavet.

6.5. Kampanjen Snygg Beach

Håll Skärgården Ren rf arrangerade kampanjen Snygg Beach för första gången 12-25.5.2014. Avsikten var att under två veckors tid städa bort skräp längs hela Finlands havskust samt stränderna på Åland. Kampanjen finansierades med medel från Ålandsbankens program Miljökontobonus.

Responsen på kampanjen var så positiv att föreningen beslutade att arrangera den på nytt 2015 och att den nu även ska omfatta Insjöfinland. Själva städarbetet ska enligt planerna utföras under vecka 21. Arbetet med att hitta företagsfinansiärer för kampanjen pågår.



6.6. Sälle-hamnprogrammet

Sälle-hamnprogrammet är ett miljöprogram för finländska småbåtshamnar som HSR rf lanserade år 2010. I styrgruppens arbete deltar vid sidan av HSR rf representanter för hamnarna samt experter inom miljöförvaltning, båtliv och säkerhetsfrågor. I slutet av år 2014 fanns det 16 Sällehamnar i Insjöfinland och 27 längs kusten.

Föreningen besöker alla Sällehamnar under år 2015 för att tillsammans med hamninnehavarna diskutera vilka utvecklingsbehov som finns i fråga programmet. Som stöd för verksamheten får alla Sällehamnar en hamnmapp som innehåller information om hamnsäkerhet, miljöfrågor och den service som erbjuds. Sällehamnarna uppmuntras till att värva medlemmar till HSR rf och ta in Sälleprodukter till försäljning.

7. ARBETE MED INTRESSENTGRUPPER

HSR rf:s representanter deltar år 2015 i det arbete som bedrivs av Sjöfartsdelegationens sektion för båtliv som lyder under kommunikationsministeriet, nätverket Itämeriviestijät (Östersjökommunikatörerna) och gruppen PRO Skärgårdshavet från Egentliga Finland. I Insjöfinland och Skärgårdshavet ordnas årligen diskussioner med Forststyrelsens naturtjänster.

I Insjöfinlands verksamhetsområde är HSR rf:s representant ersättare i styrelsen för föreningen för Saimens friluftsområden, medlem av Östra Finlands delegation för avfallsfrågor som tillsätts av NTM-centralen, och medlem av hamnkommittén inom Segling och Båtsport i Finland rf.

Samarbetet med Segling och Båtsport i Finland rf fortsätter enligt de principer som bestämdes i partnerskapsavtalet år 2013. Det viktigaste målet för samarbetet är att öka föreningens medlemsantal. Samarbetet med Finlands Sjöräddningssällskap och Finnboat rf intensifieras likaså för att främja medlemsvärvningen.

HSR rf är också medlem i nätverket Keep Baltic Tidy, som förutom HSR rf även inkluderar Stiftelsen Håll Sverige Rent, Hoia Eesti Merd från Estland, FEE Latvia från Lettland och Keep St. Petersburg Tidy från Ryssland. Keep Baltic Tidy är medlem i nätverket Baltic 21, som är en underorganisation till Council of the Baltic States (CBSS).

8. KOMMUNIKATION

Kommunikation och information har en nyckelroll i att göra föreningen känd och öka medlemsantalet. År 2015 satsar man liksom under tidigare år på medlemsvärvning och på att göra föreningen mer känd i allmänhet.

8.1. Medlemsvärvning

Målet för 2015 är att öka medlemsantalet. Viktiga forum för medlemsvärvning är mässor och evenemang, men förutom detta utvecklas metoder som gör det lättare att gå med i föreningen. Under 2013 och 2014 förnyades skyltarna vid sopstationerna i Skärgårdshavets och Bottniska vikens verksamhetsområden. Under 2015 förnyas även sopstations- och infoskyltarna i Insjöfinlands verksamhetsområde. På alla skyltar finns en möjlighet att bli medlem bland annat via QR-koder eller sms.

8.2. Medlemstidningen

Medlemstidningen Sälle utkommer två gånger om året i en finsk och en svensk version. För layouten svarar HSR rf:s reklambyråpartner Hungry och för innehållet informatör Nora Forsman.

8.3. Medieinformation

Föreningen vill genom sin konkreta verksamhet få synlighet i massmedierna. Vi vill också öka synligheten för föreningens verksamhet i tidskrifter och i samarbetspartnerns publikationer.



8.4. Elektroniska medier

År 2015 utkommer ett elektroniskt nyhetsbrev några gånger per år. Nyhetsbrevet skickas till alla medlemmar som prenumererar på det och till samarbetspartnerna.

Föreningen fortsätter informera i mer lättsam form på Facebook. HSR rf:s Facebooksida gillades i slutet av år 2014 av cirka 2400 personer, vilket är drygt 900 fler än ett år tidigare. Föreningen har hittills inte betalat för sin aktivitet på Facebook, men det finns planer på att eventuellt betala för vissa viktiga uppdateringar som man vill ge stor synlighet. Under våren 2015 kommer föreningen också att skapa ett konto på Instagram, som är ett socialt nätverk och en avgiftsfri bilddelningstjänst för mobila enheter.

8.5. Intern information

Föreningens interna information sköts med hjälp av regelbundna personalmöten, distriktsmöten, höstmötet och den månadsvisa rapporteringen.

8.6. Händelser

Föreningen medverkar under året på flera olika evenemang och mässor. Årets huvudevenemang med tanke på synligheten och målgruppen är mässan Vene 15 Båt som hålls på Helsingfors mässcentrum. I Insjöfinland deltar föreningen i utställningen Kallavesj i Kuopio. M/S Roope-Saimaa fungerar som övervaknings- och säkerhetsbåt under roddtävlingen Sulkavan Suursoutu 9-12.7. M/s Roopetar sköter dessa uppgifter under Päijänne-regattan i juli.

HSR rf anordnar sitt årligen återkommande utbildnings- och nätverksevenemang, Hamnarna och miljön, i Kemi och Haparanda 18-21.3.2015. Deltagandet i övriga evenemang bedöms från fall till fall.

9. ADMINISTRATION

Föreningens årsmöte hålls varje år före slutet av maj. Information om mötet ges i medlemstidningen och på webbplatsen samt i dagstidningen på föreningens hemort. Styrelsen sammanträder 4-6 gånger under året. Strävan är att mötena ska anordnas ute i de olika verksamhetsområdena.

10. FÖRETAGSSAMARBETE

Företagssamarbete är en viktig del av föreningens verksamhet, synlighet och ekonomi. Målet är att ingå långvariga, strategiska samarbetsavtal med lämpliga samarbetspartner och att få fler företag som stödmedlemmar.

11. FÖRSÄLJNING AV SÄLLEPRODUKTER

Pinetta-tuote Ab / Design Hill fortsätter med produktförsäljningen. Inför säsongen 2015 lanseras ett antal nya produkter. Ambitionen är att utvidga nätverket av återförsäljare i synnerhet i fråga om Sällehamnarna.